

	<p align="center">Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu</p>
	<p align="center">Nazwa zajęć w j. polskim i w j. angielskim</p> <p align="center">Nekrodziejstwo Necroheritage</p>

I. Informacje ogólne

Nazwa zajęć w języku polskim i angielskim	Nekrodziejstwo Necroheritage
Dziedzina / dyscyplina	Humanistyka / wszystkie dyscypliny Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych (archeologia, etnologia i antropologia kulturowa, filozofia, historia, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, nauki teologiczne)
Moduł zajęć* (obowiązkowe, obowiązkowe do wyboru, fakultatywne)	Do wyboru
Zajęcia specjalistyczne* (Tak/Nie)	Tak
Seminarium naukowe* (Tak/Nie)	Tak
Rodzaj zajęć i liczba godzin	Seminarium / 15h
Rok kształcenia w szkole doktorskiej*	I, II, III, IV
Forma zaliczenia (zaliczenie z oceną, egzamin)	Zaliczenie z oceną
Język zajęć	polski
Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy prowadzącego zajęcia	Prof. dr hab. Ewa Domańska

* To pole wypełnia Biuro Szkoły Doktorskiej SNH UAM.

II. Informacje szczegółowe

Cel zajęć	Celem kursu jest wprowadzenie studentów w transdziedzinowe pole badań, które określam jako nekrodziejstwo, w którego centrum stoją badania martwego ciała i szczątków oraz przestrzeni grzebalnych i grobów (szczególnie masowych) rozumianych jako dziedzictwo kulturowo-naturalne. Uczestnicy zapoznają się z podstawowymi kategoriami badawczymi nekrodziejstwa: szczątki ludzkie, przestrzenie pochówkowe i groby (zwłaszcza groby masowe),
------------------	---

	ekshumaty (artefakty i ekofakty wydobyte z miejsc pochówku), a także nekrobójstwo (destrukcja szczątków i niszczenie miejsc pochówku). Celem kursu jest też zrozumienie historycznych, prawnych, duchowych i etycznych aspektów traktowania ludzkich szczątków i grobów jako dziedzictwa kulturowo-naturalnego, a także zdobycie wiedzy na temat środowiskowego wpływu szczątków ludzkich i grobów (kwestia wpływu cmentarzy na środowisko naturalne; przyszłościowe strategie zarządzania i ochrony miejscami pochówku). Innym celem jest analiza wybranych, współczesnych zjawisk (na wybranych przykładach) związanych z nekrodziedzictwem (ekshumacje polityczne, ratowanie cmentarzy, repatriacja szczątków, zarządzanie miejscami pamięci).
Wymagania wstępne (jeśli obowiązują)	Zainteresowanie problematyką dziedzictwa, zbrodni masowych, ochrony szczątków ludzkich i miejsc pochówków, zarządzania miejscami pamięci

Efekty uczenia się dla zajęć (EU) i odniesienie ich do efektów uczenia się dla Szkoły Doktorskiej UAM (EK)¹:

Symbol EU dla zajęć	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU doktorant/ka:	Symbole EK dla Szkoły Doktorskiej UAM
01	Student rozumie ideę nekrodziedzictwa i jego wagę zarówno dla społeczeństwa, jak i dla rozwoju nauk humanistycznych	E-W01 E_W08 E_K04 E_K05
02	Student zna kategorie i podejścia badawcze, metody i terminologię nekrodziedzictwa; potrafi je określić, zdefiniować i krytycznie ocenić ich przydatność do badań humanistycznych w ramach reprezentowanej przez siebie dyscypliny	E_W01 E_W02
03	Student zna współczesne dyskusje na temat badań będących efektem przemocy grobów masowych, zagadnienia związane z kulturą materialną grobów masowych oraz rolą obiektów grobowych w identyfikacji szczątków; potrafi krytycznie podejść do dyskusji na temat ich emocjonalnej, duchowej i politycznej roli oraz do problemów deponowania i eksponowania szczątków i artefaktów znalezionych w grobach	E_W01 E_U01 E_U02 E_K04 E_K05
04	Student zna od strony historycznej problem nekrobójstwa (celowego niszczenia szczątków i grobów w celu maskowania zbrodni); zna najnowszą badania tego zjawiska; potrafi krytycznie analizować informacje na temat przypadków nekrobójstwa	E_W01 E_U02 E_K05
05	Student zna etyczne i prawne problemy obchodzeniem się ze szczątkami i miejscami pochówku	E_W04 E_W08 E_U02 E_K01 E_K04 E_K05

¹ Efekty uczelnia się w szkole doktorskiej oraz symbole EK („Symbol”) określa [Załącznik nr 1 do uchwały nr 295/2018/2019 Senatu UAM z dnia 27 maja 2019 r.](#)

Treści kształcenia zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć:

Treści kształcenia dla zajęć	Symbol EU dla zajęć
1. Nekrozdziectwo jako transdziectwo pole badań	01, 02
2. Szczątki ludzkie i groby masowe jako dziedzictwo kulturowo-naturalne	01, 02
3. Kultura materialna grobów masowych	03
4. Nekrobójstwo – celowe niszczenie szczątków ludzkich i grobów w celu maskowania zbrodni	03, 04
5. Etyczne i prawne zagadnienia nekrozdziectwa	03, 04, 05

Zalecana literatura:

- Domańska Ewa, *Nekros. Wprowadzenie do ontologii martwego ciała*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017
- Domańska Ewa, „Nekrozdziectwo”, w: *Leksykon terminów archeologicznych*, red. Arkadiusz Marciniak i inni. Kraków: Universitas, 2025 (w druku)
- *Ekshumacje polityczne: Teoria i praktyka*, red. Alexandra Staniewska i Ewa Domańska. Gdańsk-Lubin: słowo/obraz terytoria; Muzeum Historyczne w Lubinie, 2023.
- *Krytyczne studia nad dziedzictwem. Pojęcia, metody, teorie i perspektywy*, red. Monika Stobiecka. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2023.
- Mbembe Achille, „Nekropolityka”, przeł. Katarzyna Bojarska, w: tegoż, *Polityka wrogości*. Kraków: Wydawnictwo Karakter, 2018: 207-251.
- *Muzealizacja szczątków ludzkich. Praktyczne i etyczne aspekty gromadzenia i ewidencjonowania szczątków ludzkich w muzeach*, red. Anita Puzyna. Warszawa: Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, 2022.
- *Nekroprzemoc. Polityka, kultura, umarli*, red. Jakub Orzeszek, Stanisław Rosiek. Gdańsk: słowo/obraz terytoria, 2022.

III. Informacje dodatkowe

a) Forma weryfikacji założonych efektów uczenia się:

Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się (EU) Proszę wskazać (X) z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	x
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	x

Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się (EU)
 Proszę wskazać (X) z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	x
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	x
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np. „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, konstruowanie „mapy myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?)	

b) Sposoby oceniania osiągnięcia efektów uczenia się (EU) (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć				
	01	02	03	04	05
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne	01	02	03	04	05
Test					
Projekt	01	02	03	04	05
Esej	01	02	03	04	05
Raport					
Prezentacja multimedialna					
Portfolio					
Inne (jakie?) pisemna praca zaliczeniowa na ocenę: samodzielne przygotowanie karty przedmiotu (sylabusa) do wybranych zajęć z zakresu nauk humanistycznych					

c) Wymiar godzin kontaktowych z nauczycielem akademickim

Liczba godzin zajęć (według programu)	W tym liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem
15	15

c) Kryteria oceniania według skali stosowanej na UAM

Ocena	Zakres wymagań
Bardzo dobry (bdb, 5,0)	bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na kolokwium ustnym; doskonała znajomość literatury przedmiotu przerabianej na zajęciach; stała aktywność na zajęciach, świetna praca zaliczeniowa (esej)
Dobry plus (db +, 4,5)	jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas kolokwium ustnego oraz w pracy zaliczeniowej
Dobry (db, 4,0)	dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na kolokwium ustnym; zadowalająca znajomość literatury przedmiotu; niesystematyczna aktywność na zajęciach, dobry poziom pracy zaliczeniowej
Dostateczny plus (dst +, 3,5)	zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość literatury przedmiotu; przeciętna aktywność podczas zajęć, przeciętna praca zaliczeniowa
Dostateczny (dst, 3,0)	wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć; istotne braki w lekturze; nikła aktywność podczas zajęć; brak widocznej motywacji do pracy, słaba praca zaliczeniowa
Niedostateczny (ndst, 2,0)	niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie wykładów; niezajomość lektur; brak aktywności podczas zajęć; brak pracy zaliczeniowej, brak zainteresowania zajęciami i pracą intelektualną

IV. Informacje organizacyjne

Miejsce odbywania zajęć	Wydział Historii, Kampus Morasko, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7
Terminy odbywania zajęć	Uzupelni Biuro SDNH po uzgodnieniu planu z wszystkimi prowadzącymi Semestr zimowy / środa, godz. 18:30-20:00
Terminy i miejsce odbywania dyżurów prowadzącego zajęcia	Wydział Historii UAM, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7 (Morasko), p. 3.123 wtorek: 10:00-11:00; środa: 15:30-16:30 (po uprzednim umówieniu się na spotkanie)
Kontakt do prowadzącego zajęcia	Ewa Domańska: ewa.domanska@amu.edu.pl https://historia.amu.edu.pl/dla-pracownika/pracownicy/pracownicy-naukowo-dydaktyczni/ewa-domanska